

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه شهید باهنر کرمان

دانشکده فنی و مهندسی

بخش مهندسی مکانیک

پایان نامه تحصیلی برای دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته مهندسی مکانیک
گرایش طراحی کاربردی

کنترل بهینه ارتعاشات محور چرخان بر روی یا تاقان مغناطیسی

مؤلف:

احسان درفشان

استاد راهنما:

دکتر محمد علی حاج عباسی

استاد مشاور:

دکتر ملیحه مغفوری فرسنگی

بهمن ماه ۱۳۹۱

این پایان نامه به عنوان یکی از شرایط درجه کارشناسی ارشد به

بخش مهندسی مکانیک

دانشکده فنی و مهندسی

دانشگاه شهید باهنر کرمان

تسلیم شده است و هیچ گونه مدرکی به عنوان فراغت از تحصیل دوره مزبور شناخته نمی شود.

دانشجو: احسان درفشان

استاد راهنما: آقای دکتر محمدعلی حاج عباسی

استاد مشاور: خانم دکتر ملیحه فغفوری فرسنگی

دور ۱:

دور ۲:

معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده:

حق چاپ محفوظ و مخصوص به دانشگاه شهید باهنر کرمان است.

تقدیم به:

پدر، مادر و خواهر مهربانم

و

همسر عزیزم

به پاس محبت های بی دریغشان که هرگز فروکش نمی کند.

تشکر و قدردانی:

سپاسگزار خداوندی هستم که توفیق قدم گذاشتن در راه علم را به بنده ی خویش عطا فرمود. لازم می دانم از راهنمایی های مدیرانه ی استاد ارجمندم جناب آقای دکتر محمدعلی حاج عباسی کمال تشکر و سپاسگزاری را داشته باشم که همواره با متانت و بزرگواری خود، مرا در این تحقیق یاری و راهنمایی نموده اند.

در تهیه این پایان نامه مادر، خواهر و همسر مشوق جدی و حامی بنده در این راه بوده اند که بدینوسیله قدردان محبت های بی دریغشان هستم.

چکیده

در این پایان نامه، ارتعاشات حاکم بر محور چرخان قرار گرفته بر یاتاقان مغناطیسی به صورت بهینه‌ای کنترل شده است. به منظور معرفی دقیق‌تر معادلات و در نظر گرفتن اثرات پارامترهای بیشتر از روش کنترل ولتاژ به جای کنترل جریان استفاده شده است. معادلات حاکم بر سیستم کنترل نشده مدار باز استنتاج شده و سپس با استفاده از تئوری کنترل نوین، توابع تبدیل این سیستم در فضای لاپلاس به فضای حالت برده شده‌اند. با مشاهده ناپایداری سیستم، کنترل کننده LQG به سیستم اضافه شده و برای دو جهت X و Y به صورت جداگانه بررسی شده است. در انتها برای سیستم یاتاقان مغناطیسی با ۸ قطب کنترل کننده LQG طراحی شده است.

کلمات کلیدی: ارتعاشات، محور چرخان، کنترل بهینه، یاتاقان مغناطیسی، LQG

فهرست

فصل اول : مقدمه	۱
۱-۱ مقدمه	۲
۲-۱ مروری بر تحقیقات گذشته	۳
۳-۱ بیان مسئله وهدف ازانجام پایان نامه	۵
فصل دوم : یاتاقان مغناطیسی	۷
۱-۲ مقدمه	۸
۲-۲ یاتاقان‌های مغناطیسی	۸
۱-۲-۲ انواع سیستم‌های یاتاقان‌های مغناطیسی	۸
۲-۲-۲ اساس کار یاتاقان‌های مغناطیسی	۹
۳-۲-۲ سیستم‌های کنترل	۱۰
۴-۲-۲ کاربردهای مختلف	۱۱
۵-۲-۲ مزیت یاتاقان‌های مغناطیسی	۱۲
۲-۳ معادلات حاکم بر یاتاقان مغناطیسی	۱۴
فصل سوم : معرفی کنترل به روش LQG	۱۷
۱-۳ مقدمه	۱۸
۲-۳ کنترل سیستم‌ها	۱۸
۱-۲-۳ کنترل بافیدبک	۱۸
۲-۲-۳ سیستم‌های کنترل مدار بسته	۱۹
۳-۲-۳ سیستم‌های کنترل مدار باز	۱۹
۴-۲-۳ مقایسه سیستم‌های کنترل مدار باز و مدار بسته	۲۰
۵-۲-۳ مدل‌سازی در فضای حالت	۲۰
۱-۵-۲-۳ نظریه کنترل نوین	۲۰
۲-۵-۲-۳ معادلات فضای حالت	۲۱
۶-۲-۳ خطی کردن مدل‌های ریاضی غیرخطی	۲۳
۷-۲-۳ تابع تبدیل	۲۵
۸-۲-۳ کنترل‌پذیری و مشاهده‌پذیری	۲۶
۱-۸-۲-۳ کنترل‌پذیر کامل حالت سیستم‌های پیوسته با زمان	۲۶

۲۷.....	۲-۸-۲-۳ مشاهده پذیری
۲۸.....	۳-۳ کنترل به روش LQG
۳۳.....	فصل چهارم : کنترل محور چرخان با استفاده از LQG
۳۴.....	۱-۴ مقدمه
۳۴.....	۲-۴ معادلات دینامیکی محور چرخان
۳۶.....	۳-۴ کنترل سیستم در جهت x
۴۲.....	۴-۴ افزودن کنترل کننده LQG و مشاهده نتایج
۴۷.....	۵-۴ کنترل سیستم در جهت y
۵۲.....	۶-۴ افزودن کنترل کننده LQG و مشاهده نتایج
۵۶.....	۷-۴ تعمیم مسئله برای حل سیستم با ۸ قطب
۵۷.....	۱-۷-۴ تشکیل سیستم مدار باز
۶۱.....	۲-۷-۴ تشکیل سیستم مدار بسته با افزودن کنترل کننده LQG
۶۶.....	فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادها
۶۷.....	۱-۵ جمع بندی نتایج
۶۸.....	۲-۵ پیشنهادها
۶۹.....	فصل ششم : پیوست
۷۶.....	منابع

فهرست شکل‌ها

صفحه		عنوان
۱۵	هندسه یک قطب مغناطیسی	شکل ۱-۲
۱۵	شکل شماتیک روتور به همراه قطبهای مغناطیسی	شکل ۲-۲
۳۰	قضیه جداسازی	شکل ۱-۳
۳۱	کنترل کننده LQG	شکل ۲-۳
۳۸	مکان قطب‌های سیستم مدار باز در جهت X	شکل ۱-۴
۳۸	خروجی اول پاسخ سیستم مدار باز در جهت X به ورودی ضربه	شکل ۲-۴
۳۹	خروجی دوم پاسخ سیستم مدار باز در جهت X به ورودی ضربه	شکل ۳-۴
۳۹	خروجی اول پاسخ سیستم مدار باز در جهت X به ورودی پله	شکل ۴-۴
۴۰	خروجی دوم پاسخ سیستم مدار باز در جهت X به ورودی پله	شکل ۵-۴
۴۰	نویز سفید تولیدی	شکل ۶-۴
۴۱	پاسخ سیستم مدار باز در جهت X به ورودی نویز سفید	شکل ۷-۴
۴۱	خروجی اول پاسخ سیستم مدار باز در جهت X به ورودی نویز سفید	شکل ۸-۴
۴۲	خروجی دوم پاسخ سیستم مدار باز در جهت X به ورودی نویز سفید	شکل ۹-۴
۴۳	خروجی اول پاسخ سیستم مدار بسته در جهت X به ورودی ضربه	شکل ۱۰-۴
۴۴	خروجی دوم پاسخ سیستم مدار بسته در جهت X به ورودی ضربه	شکل ۱۱-۴
۴۴	خروجی اول پاسخ سیستم مدار بسته در جهت X به ورودی پله	شکل ۱۲-۴
۴۵	خروجی دوم پاسخ سیستم مدار بسته در جهت X به ورودی پله	شکل ۱۳-۴
۴۶	خروجی اول پاسخ سیستم مدار بسته در جهت X به ورودی نویز سفید	شکل ۱۴-۴

۴۶	خروجی دوم پاسخ سیستم مدار بسته در جهت X به ورودی نويز سفید	شکل ۴-۱۵
۴۸	مکان قطب‌های سیستم مدار باز در جهت Y	شکل ۴-۱۶
۴۸	خروجی اول پاسخ سیستم مدار باز در جهت Y به ورودی ضربه	شکل ۴-۱۷
۴۹	خروجی دوم پاسخ سیستم مدار باز در جهت Y به ورودی ضربه	شکل ۴-۱۸
۵۰	خروجی اول پاسخ سیستم مدار باز در جهت Y به ورودی پله	شکل ۴-۱۹
۵۰	خروجی دوم پاسخ سیستم مدار باز در جهت Y به ورودی پله	شکل ۴-۲۰
۵۱	خروجی اول پاسخ سیستم مدار باز در جهت Y به ورودی نويز سفید	شکل ۴-۲۱
۵۱	خروجی دوم پاسخ سیستم مدار باز در جهت Y به ورودی نويز سفید	شکل ۴-۲۲
۵۲	خروجی اول پاسخ سیستم مدار بسته در جهت Y به ورودی ضربه	شکل ۴-۲۳
۵۳	خروجی دوم پاسخ سیستم مدار بسته در جهت Y به ورودی ضربه	شکل ۴-۲۴
۵۴	خروجی اول پاسخ سیستم مدار بسته در جهت Y به ورودی پله	شکل ۴-۲۵
۵۴	خروجی دوم پاسخ سیستم مدار بسته در جهت Y به ورودی پله	شکل ۴-۲۶
۵۵	خروجی اول پاسخ سیستم مدار بسته در جهت Y به ورودی نويز سفید	شکل ۴-۲۷
۵۵	خروجی دوم پاسخ سیستم مدار بسته در جهت Y به ورودی نويز سفید	شکل ۴-۲۸
۵۶	نحوه آرایش قطبها در یاتاقان مغناطیسی دارای ۸ قطب	شکل ۴-۲۹
۵۹	محل قطبهای سیستم مدار باز ۸ قطبی	شکل ۴-۳۰
۶۰	پاسخ سیستم مدار باز ۸ قطبی به ورودی ضربه	شکل ۴-۳۱
۶۱	پاسخ سیستم مدار باز ۸ قطبی به ورودی پله	شکل ۴-۳۲
۶۲	پاسخ سیستم مدار بسته ۸ قطبی به ورودی ضربه	شکل ۴-۳۳
۶۲	خروجی مکان در جهت X پاسخ سیستم مدار بسته ۸ قطبی به ورودی ضربه در قطب در جهت X	شکل ۴-۳۴
۶۳	خروجی مکان در جهت Y پاسخ سیستم مدار بسته ۸ قطبی به ورودی ضربه در قطب در جهت X	شکل ۴-۳۵
۶۳	پاسخ سیستم مدار بسته ۸ قطبی به ورودی پله	شکل ۴-۳۶

- شکل ۴-۳۷ پاسخ سیستم مدار بسته ۸ قطبی به ورودی نویز سفید در قطب در جهت X ۶۴
- شکل ۴-۳۸ خروجی اول پاسخ سیستم مدار بسته ۸ قطبی به ورودی نویز سفید در قطب در جهت X ۶۵
- شکل ۴-۳۹ خروجی دوم پاسخ سیستم مدار بسته ۸ قطبی به ورودی نویز سفید در قطب در جهت X ۶۵

فهرست علائم

سطح فاصله هوایی	A_a
ماتریس حالت در فضای حالت	A, A_x, A_y
ماتریس ورودی در فضای حالت	B, B_x, B_y
ماتریس خروجی در فضای حالت	C, C_x, C_y
ماتریس انتقال مستقیم در فضای حالت	D, D_x, D_y
اپراتور امید ریاضی	E
نیروی الکترومغناطیس	F, F_x, F_y
جمع نیروی وزن و الکترومغناطیس در جهت y	\bar{F}_y
نیروی الکترومغناطیس خطی شده	F_{xL}, F_{yL}
پارامترهای موجود در توابع تبدیل	$G_1, G_2, G_3, H_1, H_2, H_3$
تابع تبدیل	G
هانری (واحد اندازه گیری)	H
جریان کنترلی در فضای لاپلاس	I_{cx}, I_{cy}
تابع ارزش در کنترل کننده LQG	J
ضریب سرعت - ولتاژ القایی	K_{U}, K_{Ux}, K_{Uy}
بهره LQR	K_r
بهره فیلتر کالمن	K_f
دیفرانسیل نسبت به جهات اصلی	K, K_1, K_2
ضریب اندوکتانس (ظرفیت القاء مغناطیسی)	L, L_x, L_y
تعداد دور سیم پیچ	N

ماتریس طراحی کنترل کننده LQG	Q, R
مقاومت اهمی	R, R_x, R_y
ترانزاد، متغیر تعریف تابع ارزش	T
نویز نابالانسی در فضای لاپلاس	U_x, U_y
ولتاژ کنترلی در فضای لاپلاس	V_x, V_2, V_y, V_4
ماتریسهای چگالی طیفی توان ثابت در کنترل کننده LQG	V, W
جهات محورهای اصلی	X, Y
ماتریس حالت در فضای لاپلاس، جواب معادله ریکاتی در LQR	X
ماتریس خروجی در فضای لاپلاس، جواب معادله ریکاتی در فیلتر کالمن	Y
میرایی	c, c_x, c_y
فاصله مرکز جرم تا محور هندسی روتور	e
شتاب گرانشی زمین	g
فاصله هوایی اسمی	g_0
توابع تبدیل در فضای حالت	$g_{11}, g_{12}, \dots, h_{11}, h_{12}, \dots$
جریان کنترلی	$i_0, i_{c1}, i_{c2}, i_{c4}$
جریان بایاس	i_b
ضرایب جریان و مکان در نیروی الکترومغناطیسی خطی شده	k_s, k_i
طول مسیر شار	l
جرم، متر	m
متغیر فضای لاپلاس	s
زمان	t
ماتریس ورودی	u

نویز فرایند و نویز اندازه گیری	W_d, W_n
جابجایی در نیمسازهای محورهای مختصات	W_2, W_4
ولت	v
ماتریس حالت	x
حدس بهینه	\hat{x}
جابجایی در جهات اصلی	x, y
ماتریس خروجی	y
نصف زاویه بین کفشکها در یک قطب مغناطیسی	α
تابع دلتای کرونگر	δ
خاصیت نفوذپذیری	μ_0
زمان	τ
سرعت زاویه ای	ω
اپراتور لاپلاس گیری	ℓ

زیر نویس ها و بالانویس ها

جهت اصلی	x, y
جهت مربوط به نیمساز ربعهای اول-سوم و دوم-چهارم	$2, 4$

فصل اول

مقدمه

۱-۱ مقدمه

روتور دینامیک شاخه‌ای از مهندسی است که ارتعاشات جانبی و پیچشی شافت‌های در حال دوران را مطالعه و بررسی می‌کند. همچنین این شاخه به تجزیه و تحلیل سازه‌های مختلف مانند موتور جت، توربین‌های بخار و ... می‌پردازد. پیدایش روتور دینامیک به نیمه دوم قرن ۱۹ برمی‌گردد. رانکین در سال ۱۸۶۹ یک مقاله درباره نیروی سانتریفیوژ روی شافت‌های دوار را منتشر کرد که این اولین مقاله در روتور دینامیک محسوب می‌شود. [۱]

روتور یا شافت جزء در حال گردش سیستم است. دو جزء مهم دیگر در سیستم روتور دینامیک یاتاقان‌ها و درزبندها هستند. یاتاقان وسیله‌ای است که اجازه حرکت نسبی مقید را بین دو یا بیشتر از دو قطعه می‌دهد که به طور نمونه به صورت چرخش یا حرکت خطی است. یاتاقان‌ها می‌توانند به صورت گسترده‌ای بر طبق حرکتی که مجازند داشته باشند و یا براساس اصول کاریشان و همچنین جهت بارهای اعمالی که می‌توانند تحمل کنند، طبقه‌بندی شوند. یاتاقان‌ها در هر دستگاهی که دارای اجزای گرداننده هستند جهت تثبیت موقعیت و کنترل و نگهداری بار قسمت متحرک مورد استفاده قرار می‌گیرند و بسته به کاربرد دارای گونه‌های مختلفی هستند.

با پیشرفت فناوری و صنعت و نیاز به سرعت‌های بالاتر نوعی از یاتاقان‌ها در سیستم‌های روتور دینامیک مورد استفاده قرار گرفتند که به یاتاقان‌های مغناطیسی معروف شدند. مهم‌ترین مزیت یاتاقان مغناطیسی، حذف تماس فیزیکی و اصطکاک و در نتیجه امکان حرکت با سرعت بالا، نیاز نداشتن به روغن کاری (کم شدن آلودگی محیط و خطر آتش‌سوزی)، قابلیت کنترل بهتر روی دینامیک روتور و نیاز کمتر به نگهداری و تعمیرات است. در نوع خاصی از این یاتاقان‌ها که بیشتر مورد توجه بوده و به یاتاقان مغناطیسی فعال معروفند موقعیت محور توسط سنسورهای موقعیت اندازه‌گیری شده و نتایج به مدار کنترل فرستاده می‌شود و لذا ارتعاشات ناشی از عدم تعادل روتور، بدون نیاز به وسیله و تجهیزات اضافی، پایش و کنترل می‌شود. از این اطلاعات می‌توان برای تشخیص عملکرد مناسب سامانه و تخمین زمان نگهداری و تعمیر استفاده کرد. اساس کار یاتاقان مغناطیسی، نیروی جاذبه بین آهن‌ربا و ماده فرومغناطیس است. با این شیوه می‌توان نیروهای بزرگی ایجاد کرد که مشابه آن در موتورهای الکتریکی استفاده می‌شود.

مدار کنترل با توجه به اختلاف موقعیت محور از محل موردنظر، جریان الکتریکی آهن‌رباها را تنظیم می‌کند. البته این نوع تعلیق دارای طبیعت ناپایدار است. بنابراین مدار کنترل بسیار سریع و دقیق برای پایدارسازی تعلیق نیاز است. از آنجا که در سرعت‌های بالا جابجایی‌های جزئی نیز سبب عدم تعادل نسبتاً بزرگی می‌شود، سرعت، دقت و پایداری سامانه کنترلی اهمیت بالایی دارد.

برای کنترل سامانه یاتاقان میله‌ای که شامل میله‌ای معلق و دوار است دینامیک و ارتعاشات میله باید مطالعه شود. تأخیرهای زمانی به ویژه ناشی از نرم‌افزارهای کامپیوتری مانند متلب اجتناب‌ناپذیر است. اما این نرم‌افزارها به دلیل انعطاف‌پذیری بالا جایگزین روش‌ها و ابزارهای قدیمی شده‌اند. در این پایان‌نامه با استفاده از یکی از روش‌های کنترلی سیستم روتور دینامیک دارای یاتاقان مغناطیسی به شکل بهینه‌ای کنترل شده است.

۱-۲ مروری بر تحقیقات گذشته

در دو دهه اخیر در زمینه کنترل سیستم‌های روتور دینامیک با یاتاقان مغناطیسی تحقیقات وسیعی انجام شده و محققان از روش‌های متنوعی برای کنترل این سیستم‌ها در شرایط متفاوت استفاده کرده‌اند. در سال ۱۹۹۲ بیل^۱ و همکارانش [۲] از روش تعادل اجباری تطبیقی (AFB)^۲ برای کنترل نیروی گریز از مرکز ناشی از نابالانسی روتور در سیستم یاتاقان مغناطیسی استفاده کرده‌اند. استفاده از کنترل کننده PID^۳ روشی مرسوم در بین محققان بوده است. به عنوان مثال در سال ۱۹۹۴ جونگ^۴ و همکاران [۳] و در ۱۹۹۵ کیم^۵ و همکارانش [۴] از این روش کنترلی برای سیستم یاتاقان مغناطیسی استفاده کرده‌اند. همچنین در ۲۰۰۸ لی^۶ و پالازولو^۷ [۵] روش PID را برای کنترل روتور انعطاف‌پذیر با یاتاقان مغناطیسی به کار برده‌اند. از روش‌های کنترل مقاوم مانند سنتر μ یا روش H_∞ نیز برای کنترل سیستم‌های یاقان مغناطیسی فعال (AMB^۸) استفاده شده است. نونامی^۹ و آیتو^{۱۰} [۶] در ۱۹۹۶ از روش سنتر μ ^{۱۱} برای کنترل روتور انعطاف‌پذیر بر یاتاقان مغناطیسی استفاده کردند. همچنین لوش^{۱۲} و همکارانش [۷] در سال ۱۹۹۸ از این روش برای طراحی پمپ 3WM دارای یاتاقان مغناطیسی استفاده کرده‌اند. یک سال بعد او و همکارانش این بار برای طراحی پمپ دیگ بخار از روش سنتر μ استفاده کردند [۸]. البته باید توجه داشت که

-
1. Beale
 2. Adaptive Forced Balancing
 3. Proportional Integral Derivative
 4. Jeong
 5. Kim
 6. Lei
 7. Palazzolo
 8. Active Magnetic Bearing
 9. Nonami
 10. Ito
 11. μ -synthesis
 12. Lösch

معادلات کنترل کننده بهینه μ به سمت مرتبه‌های بالا متمایل شده و محاسبات همیشه هم‌گرا نمی‌شوند [۹،۱۰].

روش‌های مختلف کنترل کننده H_∞ نیز به سیستم‌های AMB اعمال شده‌اند. فوجیتا^۱ و همکارانش [۱۱] در سال ۱۹۹۳ روش شکل‌دهی مدار H_∞ را بر روی یاتاقان‌های مغناطیسی بررسی کرده‌اند. آردوندو^۲ و جاگو^۳ [۱۲] در سال ۲۰۰۷ از روش H_∞ با رویکرد حساسیت مرکب^۵ برای کنترل سیستم AMB استفاده کرده‌اند. در دو مقاله اخیر از ساختار متقارن استفاده شده و لذا برای حل خود سیستم را به دو بخش مجزا از هم تقسیم کرده‌اند. گیسون^۶ [۱۳] در سال ۲۰۰۳ از روش H_∞ با رویکرد حساسیت مرکب برای یک سیستم AMB تک ورودی تک خروجی استفاده کرد. او همچنین در این کار از روش شبکه عصبی برای شناسایی موارد تردید در سیستم بهره برد. لازم به ذکر است کنترل کننده‌های H_∞ وقتی که سیستم مورد مطالعه دینامیک قوی داشته باشد با مشکلات عددی مواجه می‌شوند [۱۲]. لذا جهت افزایش کارایی، تمایل به کنترل متمرکز^۷ مقاوم^۸ بیشتر شده است. در سال ۲۰۱۰ جاسترزبسکی^۸ و همکارانش [۱۴] کنترل کننده H_∞ متمرکز را برای سیستم روتور AMB به کار برده‌اند.

از روش‌های دیگری نیز برای کنترل این سیستم‌ها استفاده شده است. به عنوان مثال در ۱۹۹۹ لی و پالازولو [۱۵] روش منطق فازی^۹ را برای کنترل ارتعاشات روتور (ناشی از نابالانسی ناگهانی) بر یاتاقان مغناطیسی به کار برده‌اند. اکادا^{۱۰} و همکارانش [۱۶] در سال ۲۰۰۱ از روش کنترل انحرافی^{۱۱} برای کنترل این نوع سیستم استفاده کرده‌اند. در ۲۰۰۳ اگونفسکی^{۱۲} و پلازا^{۱۳} [۱۷] از کنترل کننده واریانس وزنی مینیمم^{۱۴} برای سیستم یاتاقان مغناطیسی استفاده کرده و نتایج را با کنترل کننده‌های PD مقایسه کرده‌اند. روش مود لغزشی^{۱۵} نیز یکی از روش‌های مورد توجه برای کنترل این سیستم‌ها بوده است. به عنوان مثال در ۱۹۹۱ سینها^{۱۶} و همکارانش [۱۸] از این روش

1. Fujita
2. loop shaping H_∞
3. Arredondo
4. Jugo
5. mixed-sensitivity H_∞
6. Gibson
7. robust centralized control
8. Jastrzebski
9. fuzzy logic
10. Okada
11. inclination method
12. Ogonowski
13. Plaza
14. weighted minimumvariance controller
15. sliding mode control
16. Sinha

برای کنترل روتور صلب با یاتاقان مغناطیسی استفاده کردند. در ۲۰۱۰ کانگ^۱ و همکارانش [۱۹] از این روش برای یک سیستم یاتاقان مغناطیسی که تحت حرکت پایه است استفاده کردند. در سال ۲۰۱۱ لین^۲ و همکارانش [۲۰] از سیستم کنترلی مود لغزان با ساختار تخمین گر شبکه عصبی برای کنترل موقعیت روتور در جهت محوری^۳ سیستم یاتاقان مغناطیسی کف گرد استفاده کردند. همچنین در سال ۲۰۰۹ ژو^۴ و همکارانش [۲۱] از کنترل کننده بهینه LQG^۵ برای کنترل یک سیستم ذخیره انرژی به وسیله چرخ لنگر بر روی یاتاقان مغناطیسی استفاده کرده‌اند.

۱-۳ بیان مسئله و هدف از انجام پایان نامه

در این پایان نامه، کنترل بهینه یک محور چرخان قرار گرفته بر یاتاقان مغناطیسی ارائه شده است. در این سیستم از دو یاتاقان مغناطیسی به صورت متقارن در دو طرف محور استفاده شده است. محور نیز صلب بوده و طولش کوتاه است. در اثر وجود نابالانسی مرکز جرم و نویز در ورودی سیستم (ولتاژ) و نیز در خروجی (وسایل اندازه گیری سرعت و مکان) سیستم یاتاقان مغناطیسی مورد استفاده ناپایدار است و لذا لازم است از کنترل کننده فیدبک دار استفاده شود تا سیستم را در حالت تعادلش قرار داده و در صورت خروج از موقعیت مطلوب با دستورات مناسب آن را به حالت مطلوب بازگرداند. هدف از این پایان نامه طراحی کنترل کننده به منظور عملکرد مناسب روتور است. روش مورد استفاده در این پایان نامه، روش LQG می باشد. ویژگی بارز این روش این است که عملکردی بهینه دارد و انرژی سیستم (مجموع ورودی و جنبشی) را در حالت کمینه قرار می دهد.

فصل دوم، به بیان مقدماتی پیرامون یاتاقان مغناطیسی و نیز معادلات نیروهای تولیدی توسط این یاتاقانها اختصاص یافته است. در این فصل پس از ذکر تاریخچه ای مختصر، به دسته بندی سیستم های یاتاقان مغناطیسی اشاره شده و به صورت خاص به اجزای سیستم کنترلی یاتاقان مغناطیسی فعال پرداخته است. در انتهای معرفی این یاتاقانها به مزایا و کاربردهای آنها اشاره شده است. در قسمت دوم این فصل معادلات نیروی الکترومغناطیس تولیدی توسط این یاتاقانها استنتاج شده است.

1. Kang
2. Lin
3. axial
4. Zhu
5 Linear Quadratic Gaussian

فصل سوم، راجع به معرفی کنترل خودکار و مفاهیم آن است. به کنترل فیدبک دار، سیستم های کنترل حلقه بسته و باز اشاره شده و سپس در نظریه کنترل نوین، معادلات فضای حالت، خطی کردن سیستم های غیر خطی، تابع تبدیل، کنترل پذیری و مشاهده پذیری سیستم ها معرفی شده اند. انتهای این فصل روش کنترلی LQG را به صورت کامل معرفی کرده است.

در فصل چهارم، برای کنترل روتور در دو جهت مستقل از هم X و Y ابتدا معادلات فضای حالت سیستم یاتاقان مغناطیسی را قبل از اعمال کنترل کننده بدست آورده و سپس کنترل کننده LQG را به آن اضافه کرده و پاسخ به ورودی های مختلف سیستم جدید با استفاده از نرم افزار متلب نشان داده شده و درباره آنها بحث شده است. در انتها نیز از این سیستم با یاتاقان مغناطیسی با ۸ قطب کنترل کننده مناسب طراحی شده است.

فصل پنجم به جمع بندی نتایج به دست آمده در فصل قبل و ارائه ی پیشنهادهایی برای کارهای آتی اختصاص یافته است.

در فصل ششم، ماتریسهای طراحی، ماتریس های فضای حالت سیستم قبل و بعد از اعمال کنترل کننده برای دو جهت X و Y و یاتاقان با ۸ قطب به عنوان پیوست آورده شده است.